

Standardy Ochrony Dzieci
w Świetlicy Środowiskowej
"Światełko Dzikuska"
W Sieradzu

Sieradz 2024

Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają chronić integralność i godność wszystkich osób zaangażowanych w działalność Świetlicy "Światelko Dzikuska" oraz przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko przebywające w świetlicy mogło czuć się dobrze, było akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub nie stosowne zachowanie na terenie świetlicy lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą

STANDARD 1	Polityka bezpieczeństwa – stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w placówce.
STANDARD 2	Weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi.
STANDARD 3	Procedury sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania oraz zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym
STANDARD 4	Wspólna praca w dziele ochrony dzieci.
STANDARD 5	Edukacja dzieci o ochronie własnych granic.
STANDARD 6	Szkolenia i stałe wsparcie dla osób zajmujących się wychowaniem i pracą z dziećmi
STANDARD 7	Monitoring standardów

STANDARD 1

Polityka bezpieczeństwa – stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w świetlicy

- W Świetlicy "Świąteczko Dzikuska" została opracowana i wprowadzona w życie wewnętrzna Polityka Ochrony Dzieci dotycząca szczegółowych zasad bezpieczeństwa i sposobów ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
- Polityka ochrony dzieci jasno i kompleksowo określa:
 - czynniki ryzyka i czynniki chroniące specyficzne dla środowisk, w których przebywają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
 - zasady bezpiecznej rekrutacji personelu;
 - zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko i dziecko – dziecko;
 - zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci;
 - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych;
 - sposób reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji.
- Dokumenty opisujące politykę ochrony i bezpieczeństwa w placówce są stale dostępne do wglądu dla wszystkich pracowników oraz rodziców dzieci. Wychowankowie zostają zaznajomieni z zasadami polityki w sposób dostosowany do ich możliwości rozumienia.

STANDARD 2

Personel – weryfikacja, delegowanie i edukacja osób pracujących z dziećmi

- Weryfikacja osób pracujących z dziećmi przeprowadzana jest zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- Szkolenia wstępne pracowników dotyczą wewnętrznej polityki bezpieczeństwa i ochrony w placówce, w tym zagrożeń związanych z różnymi formami krzywdzenia i ich rozpoznawaniem, kodeksu zachowań oraz procedur reagowania na podejrzenie krzywdzenia dziecka.
- Celem działań wszystkich pracowników świetlicy jest ochrona dzieci przed każdą formą krzywdzenia oraz zapewnienie im bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dziećmi, a jakie pożądane, uwzględniające możliwości rozwojowe i poznawcze dzieci.

STANDARD 3

Procedury sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania oraz zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

- W świetlicy zostały wypracowane procedury, które określają, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu, członków rodziny, rówieśników i osób obcych. Są one szczegółowo opisane w polityce ochrony.

- Precyzyjnie określone są sposoby postępowania pracowników w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka, tj.
 - przemocy rówieśniczej,
 - przemocy domowej,
 - cyberprzemocy,
 - niedozwolonych zachowań personelu wobec dzieci.
- Pracownicy świetlicy skutecznie reagują w sytuacjach, gdy dzieci są krzywdzone.
- W świetlicy osobą odpowiedzialną za interwencję w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dzieci jest Kierownik.
- Wychowanek w sytuacji ujawnienia nadużycia wobec niego ma zapewnione wsparcie ze strony placówki.

STANDARD 4

Wspólna praca w dziele ochrony dzieci i młodzieży

- Ochrona dzieci i przed jakąkolwiek przemocą leży w gestii całej społeczności, dlatego do współpracy w budowaniu i utrzymaniu bezpiecznych środowisk włączone są wszystkie osoby zaangażowane w pracę z dziećmi, a także rodzice/opiekunowie prawni dzieci.
- Każdy pracownik Świetlicy, także wolontariusz jest świadomy zagrożeń związanych z różnymi formami przemocy, dlatego zobowiązany jest do zapoznania się z procedurami reagowania na podejrzenie stosowania przemocy i zasadami wdrażania tych procedur z uwzględnieniem granic odpowiedzialności właściwych dla pełnionych obowiązków. Niedopuszczalnym jest zaniechanie podjęcia stosownych działań lub zobowiązywanie się przed dzieckiem do zachowania tajemnicy.

STANDARD 5

Edukacja dzieci o ochronie własnych granic

- Wychowankowie Świetlicy:
 - są informowani o prawie do obrony, odmowy, ucieczki w sytuacji zagrożenia, naruszenia intymności, granic fizycznych ze strony rówieśników i dorosłych (także opiekunów i członków rodziny);
 - mają wskazane osoby, do których mogą zwrócić się o pomoc.
- Wychowankowie Świetlicy mają zapewnioną edukację w zakresie:
 - standardów obowiązujących w danej świetlicy;
 - godności i wartości osoby:
 - szacunek dla człowieka;
 - potrzeba troski i ochrony własnych granic intymności;
 - poznanie własnych i cudzych granic oraz ich ochrona;
 - umiejętność mówienia „nie” w kontekście posłuszeństwa;
 - budowanie dojrzałych relacji;
 - elementy edukacji seksualnej;
 - umiejętność bezpiecznego korzystania z internetu.

STANDARD 6

Szkolenia i stałe wsparcie dla osób zajmujących się wychowaniem i pracą z dziećmi

- Wszyscy pracownicy i wolontariusze w placówce otrzymują potrzebną im wiedzę o standardach przyjętych i obowiązujących w placówce – kodeksie zachowań, procedurach związanych z interwencją i zgłoszeniem.
- W Świetlicy prowadzone są szkolenia dla wychowawców, wolontariuszy dotyczące problemu przemocy, w tym wykorzystania seksualnego.

STANDARD 7

Monitoring standardów

- Przyjęte zasady i realizowane sposoby ochrony wychowanków są weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
- W Świetlicy „Światelko Dzikuska” osobą odpowiedzialną za wdrażanie i monitorowanie realizacji standardów ochrony dzieci, za reagowanie na sygnały ich naruszenia i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz proponowanie zmian jest kierownik placówki.

Zasady udostępniania rodzicom i podopiecznym standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania

- Dokument *Standardy Ochrony Dzieci w Świetlicy Środowiskowej "Światelko Dzikuska" w Sieradzu* jest dokumentem ogólnodostępnym dla personelu, dzieci oraz ich opiekunów.
- Dokument opublikowany jest na stronie internetowej <https://www.klasztor-sieradz.pl/> i udostępniony na tablicy informacyjnej w sali Świetlicy.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami - Kodeks zachowań Świetlicy Środowiskowej "Światelko Dzikuska" w Sieradzu

Kodeks zachowań obowiązujący w Świetlicy Środowiskowej "Światelko Dzikuska" w Sieradzu opisuje zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami oraz pomiędzy wychowankami wskazując, jakie zachowania są niedozwolone w kontakcie z dziećmi, a jakie pożądane.

- Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
 - przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie, spoliczkowanie itd.);
 - erotyzowania relacji (flirt, dwuznaczny żart, rozmowa czy choćby wyzywające spojrzenie;
 - seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

Poniżej zamieszczamy streszczenie najważniejszych zasad obowiązujących osoby dorosłe:

- Personel szkoły podejmuje działania dla dobra uczniów i w ich najlepszym interesie.
- Każdy uczeń jest traktowany z szacunkiem, uwzględnia się jego godność, prawo do prywatności, a także indywidualne potrzeby, zdolności i sytuację życiową.
- Indywidualne podejście nie może oznaczać niesprawiedliwego faworyzowania wybranego ucznia.
- Personel dba o tworzenie odpowiednich relacji z uczniami, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w komunikacji i kontakcie fizycznym.
- Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- Niedopuszczalne jest nawiązywanie z uczniami jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym czy romantycznym.
- Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku uczniów dla celów prywatnych.
- Każdy kontakt z uczniami jest jawny i wynika z realizacji zadań i działań prowadzonych na rzecz szkoły. Personel szkoły nie może utrzymywać relacji prywatnych z uczniami (poza sytuacjami, gdy kontakty poza szkołą wynikają z innych przyczyn – np. pracownik jest członkiem rodziny bądź znajomym rodziny ucznia).

W sytuacji, gdy dorośli nie stosują się do przyjętych zasad, świadek takiego zachowania może zgłosić sprawę do przełożonej domu zakonnego lub innej osoby związanej z grupami duszpasterskimi działającymi na terenie domu zakonnego, którą darzy zaufaniem.

Zasady bezpiecznych relacji między wychowankami.

Świetlica „Świątełko Dzikuska” powinna być środowiskiem, w którym wszyscy jej członkowie: dzieci i dorośli czują się bezpiecznie. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym wychowankom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Kodeks zachowań został opracowany wspólnie z wychowankami świetlicy. Każdy z wychowanków powinien przestrzegać poniższego kodeksu w szkole i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym

Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w szkole podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

✓ Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.

- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy kolegów/koleżanek.
- Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.
- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań i rozmów.
- ✓ **Zasady komunikacji między dziećmi:**
 - Zachowuj życzliwość i szacunek wobec kolegów/koleżanek.
 - Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
 - Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
 - Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji.
 - Stosuj formy grzecznościowe.
 - Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).
- ✓ **Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:**
 - Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób.
 - Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
 - Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
 - Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i nauczycieli/pracowników szkoły bez ich wyraźnej zgody.
 - Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.
- ✓ **Zakaz stosowania przemocy w jakiejkolwiek formie:**
 - Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
 - Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.
 - Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
 - Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i obrażaj kolegów/koleżanek.
 - Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek.
 - Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
 - Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
 - Nie narażaj siebie i innych uczniów na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
 - Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.

- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.
- ✓ **Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:**
 - Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
 - Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
 - Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
 - Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
 - Chronь intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.
 - Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przysyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
 - Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
 - Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
 - Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
 - Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
 - Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.
- ✓ **Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:**
 - Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę.
 - Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
 - Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
 - Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
 - Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałeś/usłyszałaś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałeś/zrozumiałaś jej komunikat.
 - Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.

- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.
- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę odpowiedzialną za grupę. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną za grupę lub kogoś innego, kogo darzysz zaufaniem.

Osoby i miejsca, gdzie można uzyskać pomoc

✓ W sytuacji, gdy:

- doświadczasz przemocy ze strony osoby dorosłej lub innego dziecka w parafii lub poza nią,
- jesteś świadkiem krzywdzenia innej osoby,
- dzieje się coś niepokojącego,
- przeżywasz trudne chwile,

nie zostawaj z tym sam/sama.

Możesz znaleźć wsparcie. Blisko Ciebie są osoby, które będą umiały Ci pomóc.

✓ Osoby, do których zawsze możesz się zwrócić o pomoc:

- siostra odpowiedzialna za grupę duszpasterską;
- przełożona domu zakonnego;
- każda osoba dorosła zaangażowana w grupę duszpasterską, do której masz zaufanie.

✓ Telefony zaufania i miejsca, w których możesz uzyskać fachową pomoc:

800-12-12-12 – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;

116-111 – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;

112 – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.